

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

Selvitysosa: Ulkoasiainhallinto on vastannut kansainvälisen ja kotimaisen toimintaympäristön muutoksiin kehittämällä toimintastrategiaansa. Uudistuksiin sisältyvät myös eduskunnan ulkoasiain- ja valtiovarainvaliokuntien näkemykset ulkoasiainhallinnon 2000-luvun haasteita koskevasta selvityksestä. Valiokuntien lausunnoissa edellytettiin muun muassa, että ulkoasiainhallinto määrittelee kattavan strategian, kehittää hallinnonalalle sopivan ohjausjärjestelmän ja organisaation, vastaa globalisaation hallinnan haasteisiin ja kehittää palkkaus- ja henkilöstöjärjestelmiään.

Ulkoasiainhallinnon kansainvälisessä toimintaympäristössä eri politiikkalohkojen keskinäinen riippuvuus ja yhteensovittamistarve kasvaa. Uusiin turvallisuusuhkiin vastaaminen edellyttää kansainväliseltä yhteisöltä uudenlaisia valmiuksia, laajaa kansainvälistä sopimusyhteistyötä ja ongelmien perussyihin vaikuttamista. Globalisaation hallintamekanismien kehittämistarve korostuu, tärkeinä aloina Yhdistyneiden kansakuntien vuosituhatjulistuksen ja suurten YK-konferenssien tulosten toimeenpano sekä kansainvälinen kauppaneuvottelukierros. Euroopan unionin laajentuminen ja uudistustyö tuovat uusia haasteita EU:n ulkoisen toimintakyvyn kehittämiseksi. Venäjän kehityksen merkitys ja suhteet läntisiin sekä muihin yhteistyöjärjestelyihin, kuten EU, NATO ja WTO, on Suomelle keskeistä. Kansainvälinen kriisinhallintatyö lisääntyy; siihen osallistuminen tukee Suomen ulkopoliittisia tavoitteita. Kotimaisessa toimintaympäristössä kansainvälisten asioiden hoitovastuu lisääntyy edelleen eri hallinnonaloilla. Myös ei-valtiollisten toimijoiden määrä ulkosuhteissa kasvaa. Ulkoasiainhallinnon merkitys Suomen ulkosuhteiden johdonmukaisuuden varmistajana kasvaa.

Ulkoasiainhallinnon toiminta-ajatuksena on rakentaa suomalaisille turvallisuutta ja hyvinvointia syvenevän yhteistyön maailmassa sekä vaalia suomalaisuutta. Kansainvälisten suhteiden osajana ulkoasiainhallinto valmistele ja toteuttaa Suomen ulkopoliittikkaa sekä yhdistää eri tahojen asiantuntemuksen kansalliseksi toimintalinjaksi.

Ulkoasiainhallinnon keskeiset tavoitteet, joiden saavuttamiseen kaikessa toiminnassa tähdätään ja joiden mukaisesti voimavarat tulee kohdentaa, ovat:

- Suomen kansainvälisen aseman vahvistaminen ja talouden kansainvälisten toimintaedellytysten parantaminen
 - suomalaisten etujen ja suomalaisuuden edistäminen maailmalla
 - vakauden, turvallisuuden ja yhteistyön lisääminen lähialueilla
 - Euroopan unionin laajentaminen ja kehittäminen
 - kansainvälinen rauha, turvallisuus ja hyvinvointi sekä globalisaation hallintamekanismien kehittäminen.

Suomen kansainvälisen aseman vahvistamisen ja talouden kansainvälisten toimintaedellytysten parantamisen osalta haasteita ovat erityisesti EU:n ulkoisen toimintakyvyn vahvistaminen, rauhakumppanuuden kehittäminen Suomen tavoitteita vastaavalla tavalla, Suomen kaupallistaloudellisten etujen edistäminen ulkomaankaupan sääntöpohjaisen vapauttamisen kautta, missä käynnissä olevilla monenkeskisillä kauppaneuvotteluilla on keskeinen merkitys, sekä suomalaisyritysten kilpailuaseman turvaaminen.

Suomalaisten etujen ja suomalaisuuden edistäminen maailmalla painottuu konsulipalveluiden laadun kehittämiseen, ulkomailla toimivien suomalaisten yritysten, elinkeinoelämän, kulttuuri-, tutkimus- ja muiden yhteisöjen toimintamahdollisuuksien edistämiseen sekä Suomen tunnetuksi tekemiseen julkisuusdiplomatian keinoin.

Vakauden, turvallisuuden ja yhteistyön lisäämisessä lähialueilla panostetaan Baltian maiden EU-jäsenyytukeen ja Baltian sekä Venäjän lähialueyhteistyön koordinointiin ja toteutukseen. Samoin tuetaan Venäjän taloudellisia uudistuksia, oikeusvaltion kehittämistä ja lähentymistä läntisiin yhteistyöjärjestelyihin.

Euroopan unionin laajentamisen ja kehittämisen osalta edistetään EU:n laajentumista Suomen tavoitteita tukevalla tavalla ja osallistutaan aloitteellisesti käynnissä olevaan laajaan uudistamisprosessiin. Ulkoasiainhallinnon kannalta unionin ulkoisen toimintakyvyn kehittäminen on keskeisessä asemassa.

Kansainvälisen rauhan, turvallisuuden ja hyvinvoinnin sekä globalisaation hallintamekanismien kehittämisen osalta osallistutaan aktiivisesti kansainväliseen yhteistyöhön muun muassa terrorismin vastaisessa toiminnassa, YK:n vuosituhattulistuksen tavoitteiden toteuttamiseksi, ihmisoikeuksien, kansanvallan ja oikeusvaltion periaatteiden edistämiseksi sekä toteutetaan valtioneuvoston kehitysmaapoliittisia linjauksia. Kehitysyhteistyön ja lähialueyhteistyön sekä kriisinhallinnan voimavaroilla on huomattava merkitys näihin tavoitteisiin pyrittäessä.

Tavoitteiden saavuttamiseksi on määritelty keskeiset ulkoasiainhallinnon toimintatapoja, tarvittavia voimavaroja ja osaamisen kehittämistä koskevat tavoitteet sekä tavoitteiden saavuttamista ilmaisevat kriteerit.

Toimintatapojen osalta ulkoasiainhallinto kehittää tulosohjausta ja strategista johtamista sekä organisaatiota, mukaan lukien edustustoverkko. Keskeisiä haasteita ovat muun muassa ministeriön johtamisjärjestelmän uudistaminen, tavoitteiden saavuttamisen seurantamittareiden kehittäminen, monenkeskisten toimintojen uudelleen organisointi ja edustustoverkon muutokset, jotka toiminnallisista tai määrärahasyistä edellyttävät joidenkin edustustojen lakkauttamisen. Toisaalta EU:n laajeneminen aiheuttaa lisäedustautumisen tarvetta.

Voimavarojen osalta ratkaisevaa on riittävien toimintamäärärahojen varmistaminen, mikä on edellytyksenä määrällisesti ja laadullisesti riittävälle henkilöstölle sekä tavoitteita tukeville toimitiloille Suomessa ja ulkomailla. Palkkaus uudistuksen edistäminen on keskeisessä asemassa, sillä ulkoasiainhallinnon keskeinen voimavara kaikilla politiikkalohkoilla on osaava henkilöstö, joka valmistelee ja toteuttaa Suomen ulkopoliittikkaa.

Hallinnonalan osaamisen lisäämisen osalta tavoitteita ovat kannustavan johtamisen kehittäminen sekä avoimuuden ja työyhteisön hyvinvoinnin lisääminen.

Henkilöstön kokonaismäärä ¹⁾	1 554	1 540	1 580
---	-------	-------	-------

1) Hallinnonalalla arvioidaan olevan lisäksi kriisinhallinta- ja rauhanturvaoperaatioihin palkattua henkilöstöä vuosina 2002 ja vuonna 2003 noin 1 050 henkilötyövuotta sekä ulkomaanedustuksen toimipisteisiin asemamaasta palkattua henkilöstöä vuosina 2002 ja 2003 920 henkilötyövuotta.

01. Ulkoasiainhallinto

Selvitysosa: Tärkeänä osana uutta toimintastrategiaansa ulkoasiainhallinto kehittää vuonna 2003 tulosohjausta, mukaan lukien tehtävien priorisointi ja toiminnan tuloksellisuuden arviointimenetelmät. Erityistä painoa annetaan ulkoasiainhallinnon johtamistapojen kehittämiseksi arvioimalla nykyisen johtoryhmätoiminnan edellytyksiä ja toimeenpanemalla tarvittavat muutokset. Johtamisen kehittämiseksi muun muassa koulutuksen ja muun motivoinnin kautta pyritään osittain vastaamaan hallinnonalan resurssiongelmien.

Ulkoasiainhallinnon henkilöstöpoliittiset linjaukset perustuvat ulkoasiainhallinnon haasteista annettuun selvitykseen, palkkausjärjestelmän uudistamiseen sekä henkilöstövoimavarojen mi-

toittamisen pilotointihankkeeseen. Näiden mukaisesti ulkoasiainhallinnon henkilöstöä lisätään perustellusti vuonna 2003 yhteensä 37 henkilötyövuodella. Tämä mahdollistaa ulkoasiainhallinnon toimintakyvyn ja kasvavan tehtäväkentän hoidon Suomen kokonaisetua palvelevalla tavalla.

Osana organisaatiouudistuksen jatkoa ministeriöön on tarkoitus perustaa monenvälisten toimintojen linja tavoitteena tehostaa ja koordinoida Suomen toimintaa kansainvälisissä järjestöissä. Uudelleenorganisointi tehostaa henkilöresurssien käyttöä, edesauttaa yhtenäistä politiikka- valmistelua ja poistaa tehtävien päällekkäisyyttä.

Hallintotehtävissä toimivaa henkilöstöä vähennetään ja tämä yhdessä aikaisemmin mainitun henkilöstömäärän kehittämisen kanssa mahdollistaa nykyisen suuruisen edustustoverkon ylläpidon sekä riittävän liikkumavaran edustustokentän priorisoinnille yksittäisten edustustojen osalta huomioiden ulkoasiainhallintoon kohdistuvat ulko- ja turvallisuus-, kehitysyhteistyö- ja kauppapoliittiset painotukset.

Uudistettu palkkausjärjestelmä on ulkoasiainhallinnossa käytössä kohdistuen ulkoasiainministeriön koko henkilöstöön asemamaasta palkattua henkilöstöä lukuunottamatta. Palkkausjärjestelmän käyttöönotto osaltaan mahdollistaa henkilöstön optimaalisen kohdentamisen ulkoasiainhallinnossa yhtenäisvirkajärjestelmän puitteissa. Uudistettu ulkomaanedustuksen korvausjärjestelmä otetaan käyttöön vuonna 2003. Tähän liittyen myös perheasioiden kehittämiseen panostetaan.

Ulkoasiainministeriö hallinnoi lähes 230 miljoonan euron kiinteistöomaisuutta. Sen hyvä hoito ja arvon säilyttäminen edellyttävät säännöllistä korjausta ja kunnossapitoa. Ulkoasiainhallinnon kiinteistökannalle ei ole asetettu sijoitetun pääoman tuottovaatimusta. Ministeriö kehittää toimialan laskentatointia vuonna 2003 siten, että tulevissa toimitilaratkaisuissa kyetään valtion kiinteistöyksiköltä edellytettävällä tavalla osoittamaan kiinteistökantaa koskevat taloudellisuutta kuvaavat tunnusluvut.

Edellä mainituilla muutoksilla pyritään pitkälle vastaamaan eduskunnan ulkoasiain- ja valtiovarainvaliokuntien ulkoasiainhallinnon 2000-luvun haasteita koskevasta selvityksestä esittämiin näkemyksiin.

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 152 544 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kunniakonsulien menoihin.

Selvitysosa: Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon lisäyksenä 18 000 euroa kehitysyhteistyön operatiivisten määrärahojen kasvun vaikutuksena kehitysyhteistyöhallinnon menoihin. Momentin tuloja ovat ulkoasiainhallinnon suoritteiden maksuista annetun maksuasetuksen (948/2001) mukaiset tulot sekä edustustojen pankkitilien korkotulot.

Menojen ja tulojen erittely:	€
Bruttomenot	175 944 000
Maksullisen toiminnan erillismenot	14 009 000
Muut toimintamenot	161 935 000
Bruttotulot	23 400 000
Maksullisen toiminnan tulot	22 600 000
— julkisoikeudelliset suoritteet	20 100 000
— muut suoritteet	2 500 000
Muut tulot	800 000
Nettomenot	152 544 000
2003 talousarvio	152 544 000
2002 talousarvio	152 226 000
2001 tilinpäätös	143 892 675

(22.) Osakkeiden myynnistä aiheutuvat menot (arviomääräraha)

2001 tilinpäätös 4 709 261

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös valtiolle vuokrattujen tilojen peruskorjausluonteisten korjaus- ja muutostöiden maksamiseen.

Vuonna 2003 saa tehdä käynnissä oleviin talonrakennushankkeisiin liittyviä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja vuonna 2004 enintään 3 364 000 euroa.

Käyttösuunnitelma:

Hanke	Hyöty-ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty €	Myönnetään €
		1 000 €	€/m ²		
1. Uudisrakennushankkeet					
Pietari	4 648	17 407	3 745	11 407 000	6 000 000
2. Peruskorjaushankkeet					1 000 000
Yhteensä					7 000 000

2003 talousarvio 7 000 000
 2002 talousarvio 5 045 000
 2002 lisätalousarvio 5 521 000
 2001 tilinpäätös 5 550 202

87. Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 364 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rakennusten, huoneistojen ja tonttien ostohinnan sekä kiinteistölainojen korkojen ja kuoletusten maksamiseen.

Vuonna 2003 saa tehdä kiinteistöjen ja huoneistojen hankkimista koskevia sopimuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja vuonna 2004 enintään 3 364 000 euroa.

2003 talousarvio 2 364 000
 2002 talousarvio 3 364 000
 2001 tilinpäätös 1 850 067

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

Selvitysosa: Kehitysyhteistyö ja kehityksmaasuhteet ovat olennainen osa Suomen ulkopolitiikkaa. Suomi tukee kansainvälistä yhteistyötä kehitysmaiden ongelmien ratkaisemiseksi ja sitä kautta yleismaailmallisen turvallisuuden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi. Syvenevän keskinäisen riippuvuuden maailmassa Suomen kehityksmaapolitiikan ensisijaisena tavoitteena on edistää rauhaa, yhteistyötä ja hyvinvointia sekä ehkäistä niihin kohdistuvia uhkia. Globalisoituneessa maailmassa kehitysmaiden kehitys riippuu yhä enemmän kaupalle ja investoinneille suotuisten edellytysten luomisesta. Kehitysyhteistyön keinoin voidaan tukea hyvän hallinnon ja demokration vahvistumista, sosiaalisen hyvinvoinnin luomista ja valtioiden instituutioiden toimivuuden parantamista.

Suomen kehityksmaasuhteiden kokonaisuus muodostuu poliittisesta ja taloudellisesta kanssakäymisestä kehitysmaiden kanssa sekä kehitysyhteistyöstä. Näiden ulkopolitiikan lohkojen yhteiset tavoitteet ovat:

— maailmanlaajuisen turvallisuuden lisääminen

- laajamittaisen köyhyyden vähentäminen
- ihmisoikeuksien kunnioituksen, kansanvallan ja oikeusvaltion edistäminen
- globaalien ympäristöongelmien ehkäiseminen
- taloudellisen vuorovaikutuksen lisääminen.

Suomen kehitysyhteistyön suunnitelmallisuutta ja järjestelmällisyyttä on viime vuosina kehitetty, minkä seurauksena toiminnan laatu on merkittävästi parantunut. Valtioneuvoston kehitysyhteistyötä ja kehitysmaasuhteita koskevat periaatepäätökset ja linjaukset vuosilta 1996 ja 1998 määrittelevät toiminnan yleiset päämäärät. Valtioneuvoston Suomen kehitysmaapolitiikan tavoitteiden toiminnallistamista koskevassa periaatepäätöksessä vuodelta 2001 määritellään miten kehitysyhteistyötä kohdennetaan sekä käytettävät instrumentit. Tämän päätöksen mukaisesti toimintaa keskitetään avun perillemenon ja tehokkuuden varmistamiseksi.

Periaatepäätöksen mukaisesti pyritään kahdenvälisen, monenkeskisen ja EY-kehitysyhteistyön entistä parempaan yhdenmukaisuuteen ja täydentävyyteen. Toiminnan lähtökohtana ovat YK:n vuosituhatjulistus, sen sisältämät kehitystavoitteet ja ns. tiekartta. Yhteistyömaiden avun kokonaisuutta seurataan entistä tarkemmin sekä pyritään vaikuttamaan EU:n ja kansainvälisten järjestöjen maakohtaiseen kehityspolitiikkaan Suomen pitkäaikaisissa yhteistyömaissa.

Suomi keskittää kahdenvälisen yhteistyönsä nykyistä harvempiin yhteistyömaihin ja suurempiin maaohjelmiin. Valtaosa kahdenvälisestä lahjamoitoisesta avusta ohjataan pitkäaikaisille yhteistyömaille Afrikassa, Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa. Pitkäaikaisten yhteistyömaiden määrä pyritään vakiinnuttamaan noin kymmeneen, ja niiden osalta määritellään kolme ensisijaista sektoria, joille toimintaa keskitetään.

Yhteistyön tärkeimpänä tavoitteena pitkäaikaisissa yhteistyömaissa on köyhyyden vähentäminen. Sukupuolten välisen tasa-arvon edistämällä on keskeinen asema kaikessa yhteistyössä. Suomi pyrkii edistämään kumppanimaan omistajuutta hankkeiden toteutuksessa sekä avunantajien yhteistyötä ja koordinaatiota.

Muiden yhteistyömaiden kanssa keskitytään temaattisiin ohjelmiin, joilla vahvistetaan yhteiskunnan voimavaroja ja rakenteita. Huomionarvoisia teemoja ovat ympäristö, demokratia, HIV/AIDS, globaalisaatio, kauppa ja kehitys, yrittäjyys ja yksityinen sektori sekä informaatio- ja kommunikaatioteknologia.

Suomi edistää monenkeskisen kehitysrahoituksen selkiinnyttämistä. Tavoitteena on, että eri toimijoiden välillä on selkeä työnjako, joka ottaa huomioon kunkin järjestön vahvuudet ja osaaamisen. Haasteena on Suomen entistä johdonmukaisempi vaikuttaminen eri foorumeilla.

Suomi painottaa YK-järjestelmän johtajuutta kansainvälisessä kehityskeskustelussa ja tukee YK-järjestelmän sisäisen työnjaon kehittämistä. Vuosituhattulistuksen tavoitteiden ottaminen käyttöön kaikissa järjestöissä ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen tältä pohjalta on lähivuosien suurin haaste. Suomelle keskeisten YK-järjestöjen kanssa solmitaan monivuotisia rahoitus-sitoumuksia. Kansainvälisissä rahoituslaitoksissa Suomen rahoitusosuuksia tarkastellaan suhteessa ao. järjestön laatuun ja vaikutusmahdollisuuksiimme.

Suomi osallistuu köyhien maiden kestävämmän velkatilanteen ratkaisuun tukemalla HIPC-velka-aloitetta. Lisäksi Suomi antaa anteeksi mainitun aloitteen puitteissa siihen hyväksytyjen maiden kahdenväliset kehitysluotot.

Suomi edistää sellaisia päätöksenteko- ja hallintomenettelyjä, joiden avulla Euroopan yhteisön kehitysyhteistyön tehokkuutta ja tuloksellisuutta parannetaan. Yhteistyössä kansalaisjärjestöjen kanssa kehitetään uudenlaisia kehitysyhteistyön toteutustapoja, jotta kansalaisyhteiskunnan voimavarat saadaan nykyistä parempaan käyttöön. Uuden korkotukilain perustella korkotukitoimintaa kehitetään ja korkotuen kohdemaiden valikoimaa monipuolistetaan.

Kehitysyhteistyön arvioidaan olevan tässä talousarvioesityksessä noin 0,348% BKTL:sta. Suomi on jo aiemmin sitoutunut kehitysyhteistyömäärärahojen 0,7 prosentin BKTL-osuustavoitteeseen. Hallitus tavoittelee Yhdistyneiden Kansakuntien asettaman suosituksen mukaista tasoa taloudellisen tilanteen niin salliessa. Tavoitteeseen edetään asteittain. Kehitysyhteistyö-

määrärahojen BKTL-osuutta nostetaan keskimäärin 0,01 prosenttiyksikköä vuosittain, jolloin seuraava välitavoite 0,4 % saavutetaan vuosina 2007-2008.

Talousarvion puitteissa valtioneuvosto tekee erillisen päätöksen kunakin vuonna seuraavien vuosien toimintaa ohjaavien monenkeskisen ja maa- ja aluekohtaisen kehitysyhteistyön myöntö- ja sopimusvaltuuksien kohdentamisesta.

Julkisen kehitysavun määrärahat 1995—2002 ja maksatukset 1995—2001 (milj. euroa) sekä maksatusten %-osuus BKTL:sta:

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Määrärahat yhteensä	337,2	333,4	348,4	373,9	401,6	421,2	452,0	479,2
Maksatukset	285,2	315,6	330,5	356,3	390,9	402,4	434,6 ¹⁾	
%-osuus BKTL:sta	0,31	0,33	0,32	0,31	0,33	0,31	0,33	

1) ennakkotieto

Valtion kehitysyhteistyömenot v. 2003 pääluokittain: milj.euroa

Luvussa 24.30	369,912
Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muissa luvuissa	38,256
Sisäasiainministeriön hallinnonalalla	0,389
Valtiovarainministeriön hallinnonalalla	72,785
Opetusministeriön hallinnonalalla	1,154
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla	0,973
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla	0,220
Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalalla	1,030
Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla	1,716
Työministeriön hallinnonalalla	11,460
Ympäristöministeriön hallinnonalalla	2,223
Puolustusministeriön hallinnonalalla	0,066
Yhteensä	500,184

(50.) *Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle* (arviomääräraha)

Selvitysosa: Momentti ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta. Teollisen yhteistyön rahasto Oy ei vuonna 2003 tarvitse Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä annetun lain (291/1979), sellaisena kuin se on laissa (1083/2000), mukaista valtion korkotukea ottamilleen luotoille eikä korvauksia yhtiön luotonanto- ja takaustoiminnassa mahdollisesti syntyneisiin tappioihin, osake- ja osuussijoitusten menetyksiin tai arvonalennuksiin.

66. *Varsinainen kehitysyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 367 712 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää käyttösunnitelmassa yksilöidyistä käyttötarkoituksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää aikaisemmin myönnettyjen valtuuksien nojalla tapahtuviin maksatuksiin ja vuoden 2003 kuluessa sovittavien maksujärjestelyjen aiheuttamiin menoihin.

Määrärahaa saa käyttää myös kehitysyhteistyöhallinnon menojen maksamiseen, kun ne aiheutuvat henkilökunnan koulutuksesta sekä kohdemaihin ja kohdemaisissa tehtävistä kehitysyhteistyöhallinnon virkamatoista sekä toimistoautomaatiikan hankinnasta. Humanitaariseen apuun tarkoitettuja määrärahoja saa käyttää myös muiden kuin kehitysmaiden avustamiseen. Momentin määrärahoista veloitetaan valtion virastojen ja laitosten osallistumisesta kehitysyhteistyöhön annetussa laissa (382/1989) tarkoitetuista kehitysyhteistyötehtävistä virastolle tai laitokselle aiheutuvat kustannukset. Momentilta voidaan myöntää valtionavustusta.

Käyttösuunnitelma:	euroa
1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö	103 000 000
2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	112 098 000
3. Euroopan kehitysrahasto	35 000 000
4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	22 114 000
5. Humanitaarinen apu	37 000 000
6. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehitysyhteistyösaston tiedotus	4 800 000
7. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	700 000
8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	37 000 000
9. Korkotuki	16 000 000
Yhteensä	367 712 000

Vuoden 2003 aikana saa tehdä uusia kehitysyhteistyösopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2003 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 314 362 000 euron arvosta.

Näitä myöntö- ja sopimusvaltuuksia saa käyttää seuraavasti:

Valtuus:	euroa
1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö	96 042 000
2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	132 100 000
3. Euroopan kehitysrahasto	-
4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	20 000 000
5. Humanitaarinen apu	-
6. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehitysyhteistyösaston tiedotus	3 220 000
7. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	-
8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	35 000 000
9. Korkotuki	28 000 000
Yhteensä	314 362 000

Selvitysosa: Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon kehitysyhteistyön hallintoresurssien lisääminen samassa suhteessa kuin kehitysyhteistyön kokonaismäärärahat kasvavat. Kehitysyhteistyön hallinnon ja operatiivisten määrärahojen suhde pysyy samana kuin aikaisempina vuosina, sillä operatiivisten määrärahojen lisäyksestä 5 % on ohjattu toimintamäärärahoihin.

Momentille perustetaan uusi käyttösunnitelman kohta 3, Euroopan kehitysrahasto. Uudelle käyttösunnitelmakohdalle siirretään monenkeskisen kehitysyhteistyön käyttösunnitelmakohdasta ennen vuotta 2002 myönnettyjen valtuuksien perustella ministeriössä tehdyt varainmyöntöpäätökset. Näistä arvioidaan aiheutuvan menoja vuodelle 2003 ja sen jälkeisille vuosille yhteensä 361 478 000 euroa.

Länsi-Balkanin yhteistyö siirretään maittain kohdentamattoman kehitysyhteistyön käyttösunnitelmakohdalla (kohta 4) maa- ja aluekohtaisen kehitysyhteistyön käyttösunnitelmakohdalle (kohta 2). Käyttösunnitelmakohdalle 2 siirretään ennen vuotta 2002 myönnettyjen valtuuksien perusteella ministeriössä tehdyt varainmyöntöpäätökset. Näistä arvioidaan aiheutuvan menoja vuodelle 2003 ja sen jälkeisille vuosille yhteensä 5 496 000 euroa. Lisäksi käyttösunnitelmakohdalle 2 siirretään vuoden 2002 talousarvion käyttösunnitelma kohdan 4 myöntö- ja sopimusvaltuuksista vuoden 2002 aikana Länsi-Balkanille tehtävät päätökset. Valtuuksia on suunniteltu käytettävän Länsi-Balkanin tukemiseen 10 582 152 euroa.

Valtuuksien perusteella tehdyistä ja tehtävistä myöntöpäätöksistä arvioidaan aiheutuvan menoja seuraavasti (milj. euroa):

	2003	2004	2005	2006	2006 jälk.vuosille
Ennen vuotta 2002 myönnetyt valtuudet ¹⁾	209,9	123,7	117,3	116,5	148,7
Vuonna 2002 myönnetyt valtuudet	110,0	92,8	76,5	85,8	45,4
Vuonna 2003 myönnetyt valtuudet	-	93,6	129,0	50,8	41,0
Yhteensä	319,9	310,1	322,8	253,1	235,1

1) luvussa mukana v. 2000 lisätalousarvion EKR-valtuus

1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 103 000 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaltuuksia vuoden 2003 jälkeisille vuosille yhteensä 96 042 000 euroa.

YK:n operatiivisista kehitysjärjestöistä Suomi tukee YK:n kehitysohjelmaa (UNDP), YK:n lastenrahastoa (UNICEF), YK:n väestörahastoa (UNFPA) ja Maailman elintarvikeohjelmaa (WFP) sekä UNDP:n alaisia YK:n naisten kehitysrahastoa (UNIFEM) ja YK:n kuivuus- ja aavikoitumistoimiston ohjelmaa (UNSO). Järjestöjen toiminta perustuu jäsenmaiden vapaaehtoiisiin avustuksiin.

Lisäksi tuetaan kansainvälisiä tutkimuslaitoksia ja ohjelmia, jotka vastaavat Suomen kehitysyhteistyön painotuksia. Tukea saavat mm. kansainvälisten maataloustutkimuslaitosten konsulttiiviryhmään (CGIAR) kuuluvat eräät tutkimuslaitokset, Maailman terveysjärjestön (WHO) tutkimusohjelmat, YK-järjestöjen AIDS-ohjelma (UNAIDS) sekä YK:n sosiaalisen kehityksen tutkimusohjelma (UNRISD).

Suomen hallituksen ja YK-yliopiston 4.2.1984 allekirjoittaman WIDER-instituutin isäntämaasopimuksen mukaan Suomen pysyviin velvoitteisiin kuuluu antaa instituutin käyttöön toimitilat ja johtajan asunto.

Operatiivisten järjestöjen ja erityisjärjestöjen perusrahoitukseen sekä tutkimuslaitosten ja -ohjelmien tukemiseen arvioidaan tarvittavan määrärahaa vuonna 2003 yhteensä 51 429 046 euroa.

Suomen tukemat kansainväliset kehitysrahoituslaitokset ovat Maailmanpankkiryhmään kuuluva Kansainvälinen kehitysjärjestö IDA, alueelliset kehitysrahoituslaitokset Aasian kehitys-pankkiryhmä, Afrikan kehitys-pankkiryhmä ja Latalalaisen Amerikan kehitys-pankki, YK:n alainen Kansainvälinen maatalouden kehittämistärahasto IFAD sekä pohjoismaiset kehitysrahastot (Pohjoismainen kehitysrahasto NDF ja NORAD).

Pääoma- ja rahastomaksujen lisäksi Suomi tukee myös sellaisia kehitysrahoituslaitosten erityisohjelmia, jotka tukevat Suomen kehitysmaapolitiikan keskeisiä strategisia päämääriä. Suo-

mi tukee myös kansainvälistä Maailmanpankin koordinoimaa velkahelpotusohjelmaa, joka on tarkoitettu raskaimmin velkaantuneille köyhille kehitysmailla (HIPC). Vuoden 2003 maksatusten määräksi arvioidaan 51 570 954 euroa.

2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 112 098 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaltuuksia vuoden 2003 jälkeisille vuosille yhteensä 132 100 000 euroa.

Kahdenvälisen kehitysyhteistyön yhteistyömaat luokitellaan pitkäaikaisiin ja muihin yhteistyömaihiin. Kahden pääryhmän sisällä osa yhteistyömaista voi olla siirtymävaiheessa luokasta toiseen. Kriteerit pitkäaikaisille yhteistyömaille ovat maan tarve avulle, kehitystahto, Suomen kyky antaa apua sekä muut tuloksellisuuden edellytykset.

Yksittäisistä hankkeista siirrytään asteittain kohti muiden avunantajien kanssa yhdessä tuettavia laajempia sektoriohjelmaa. Hallitusten välinen hanke- ja ohjelmamuotoinen yhteistyö pyritään jatkossa kohdistamaan kussakin pitkäaikaisessa yhteistyömaassa korkeintaan kolmelle sektorille tai kolmeen kehitysohjelmaan.

Suomen pitkäaikaiset yhteistyömaat ovat Vietnam, Mosambik, Nepal, Etiopia, Tansania, Nicaragua, Kenia ja Sambia. Mosambikissa ja Vietnamissa yhteistyöohjelmaa voidaan merkittävästi kasvattaa. Yhteistyö jatkuu normaalisti Tansaniassa, Etiopiassa ja Nepalissa. Kenian, Nicaraguan ja Sambian kohdalla yhteistyön kriteereiden täyttymistä seurataan aktiivisesti. Keskitulosomaihin kuuluvissa Egyptissä, Namibiassa ja Perussa luovutaan pitkäaikaisesta kahdenvälisestä lahjamuotoisesta hankeyhteistyöstä 2-6 vuoden aikana ja siirrytään käyttämään pääosin muita yhteistyöinstrumentteja. Mahdollisesti pitkäaikaiseen yhteistyöhön johtavaa koe- luonteista toimintaa käynnistetään Hondurasissa ja Burkina Fasossa.

Kaikkien pitkäaikaisten yhteistyömaiden osalta ohjelmia arvioidaan jatkuvan poliittisen vuoropuhelun kautta sekä yhteistyöneuvotteluissa. Kontaktipintaa pyritään kehittämään myös hallituksen ulkopuolelle. Maavalintoja seurataan jatkuvasti ja systemaattisesti luotujen kriteerien perusteella ja ohjelmien kokoa koskevat johtopäätökset tehdään resurssikysymykset huomioonottaen. Uusien yhteistyöinstrumenttien tarve selvitetään.

Muiden yhteistyömaiden kanssa toimitaan määräaikaaisesti tai keskitytään temaattisiin ohjelmiin pääsääntöisesti muilla yhteistyöinstrumenteilla kuin hallitusten välisillä yhteistyöhankkeilla ja -ohjelmilla. Osallistumisen tavoitteet, sisältö ja kesto määritellään kussakin maassa tapauskohtaisesti. Menettelytavat mahdollistavat mukanaolon Suomen ulkopoliittisten tavoitteiden kannalta keskeisissä prosesseissa. Etelä-Afrikassa, Palestiinan itsehallintoalueilla, Länsi-Balkanilla ja Itä-Timorilla on määräaikaista yhteistyötä. Alueellisella yhteistyöllä tuetaan kehitysprosesseja, joihin useat yhteistyömaat osallistuvat samanaikaisesti. Erityisesti tuetaan alueellista integraatiota ja turvallisuutta. Suomi tukee alueellista yhteistyötä SADC-alueella, Itä-Afrikassa, Keski-Amerikassa, Mekong-alueella, Välimeren alueella ja Keski-Aasiassa.

Määrärahaa voidaan käyttää myös Suomen suurlähetystöjen tai kiertävien suurlähettiläiden hallinnoimaan paikalliseen yhteistyöhön, ensisijaisesti paikallisten kansalaisjärjestöjen toteuttamiin hankkeisiin.

3. Euroopan kehitysrahasto

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 35 000 000 euroa.

Suomi osallistuu Euroopan unionin jäsenenä Lomé'n sopimuksen rahoittamiseen maksamalla osuutensa 8. Euroopan kehitysrahastoon (EKR) sekä varautumalla Cotonoun sopimuksen aiheuttamiin maksatuksiin. Vuoden 2003 maksatusten on arvioitu olevan 35 000 000 euroa. Suomi toimii Lomé'n sopimukseen liittyvän EU:n jäsenvaltioiden sisäisen rahoitus sopimuksen mukaisesti takaajana Euroopan investointipankin (EIP) AKT-maille myöntämässä lainoissa. Lainojen takausvastuu jakaantuu EU:n jäsenvaltioiden kesken niiden EIP:iin tekemien pääomasijoitusten suhteessa. Määrärahaa voidaan käyttää myös tähän tarkoitukseen. Yksikään jäsenmaa ei kuitenkaan ole tähän mennessä joutunut maksamaan takuita.

4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 22 114 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaltuuksia vuoden 2003 jälkeisille vuosille yhteensä 20 000 000 euroa.

Määrärahoja käytetään konfliktien ehkäisyyn, hallintaan ja jälleenrakennukseen. Lisäksi osa määrärahasta varataan varainhoitovuoden aikana ilmeneviin ennakoimattomiin tarpeisiin, kuten siviilikriisinhallintaan kehitysmaissa. Suomi myös jatkaa osallistumistaan humanitaariseen miinanraivaukseen.

Määrärahoja käytetään rahoittamaan suomalaisten asiantuntijoiden työskentelyä kansainvälisissä järjestöissä. Määrärahoja voidaan myös ohjata kansainvälisten ja kehitysmaiden järjestöjen ja laitosten, erityisesti kansainvälisten kansalaisjärjestöjen ja YK:n erityisjärjestöjen kautta temaattisesti Suomen kehitysmaapolitiikan linjauksen kannalta tärkeisiin toimintoihin. Tukea annetaan myös ohjelmille ja järjestöille, jotka antavat teknistä apua kehitysmailla niiden integroimiseksi maailmantalouteen ja kansainväliseen kauppajärjestelmään keinona edistää omia kehityspyrkimyksiään. Määrärahaa käytetään myös joustavasti kohteisiin, jotka tukevat Suomen kehitysmaapolitiikan eri osa-alueiden päämääriä.

5. Humanitaarinen apu

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 37 000 000 euroa.

Humanitaarisen avun tarkoituksena on avustaa ihmisiä, jotka erilaisten luonnonkatastrofien, kriisien tai aseellisten konfliktien johdosta ovat humanitaarisen avun tarpeessa. Avun perustavoite on ihmishenkien pelastaminen, inhimillisen hädän lievittäminen ja kaikkein heikoimmassa asemassa olevien ihmisten avustaminen.

Humanitaarista apua varten varatuilla määrärahoilla pyritään myös ehkäisemään hätätilanteiden syntyä. Niinikään pyritään tukemaan kriisialueiden väestöä välittömässä jälleenrakennustyössä ja katastrofivalmiuksien parantamisessa. Apua annetaan puolueettomuuden, tasapuolisuuden ja humanisuuden periaatteita noudattaen. Avustustoiminta tapahtuu pääsääntöisesti vastaanottavan maan viranomaisten suostumuksella, maan kulttuuriperinteitä ja tapoja kunnioittaen.

Suomi kanavoi humanitaarista apua kansainvälisten ja kotimaisten humanitaaristen avustajajärjestöjen kautta. Apua voidaan tarvittaessa kanavoida myös suomalaisten viranomaisten kautta. Suurin osa avusta annetaan ns. kohdennettuina avustuksina tietyille kriisialueille ja kohde-ryhmille. Humanitaarisen avun määrärahoista maksetaan lisäksi yleisavustukset YK:n pakolaisjärjestölle (UNHCR), palestiinalaisia pakolaisia avustavalle UNRWA:lle ja Punaisen Ristin Kansainväliselle Komitealle (ICRC).

6. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehitysyhteistyöosaston tiedotus

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 4 800 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaltuuksia vuoden 2003 jälkeisille vuosille yhteensä 3 220 000 euroa.

Määrärahalla teetetään tutkimuksia kehitysyhteistyön yleissuunnittelun tueksi sekä rahoitetaan kehitysmaatutkimusta yhteistyössä Suomen Akatemian sekä kansainvälisten tutkimuslaitosten kanssa. Muita rahoitettavia toimintoja ovat kehitysyhteistyön valmennus ja henkilökuntakoulutus, kehitysyhteistyötä tukeva tietohallinto sekä toimialakohtainen kehittämistyö. Määrärahaa käytetään myös kehitysyhteistyöosaston tiedotukseen.

7. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 700 000 euroa.

Evaluoinnin ja sisäisen tarkastuksen tavoitteena on kehitysyhteistyön laadun parantaminen ja menettelytapojen kehittäminen. Ne ovat keskeisiä hallinnon ja päätöksenteon välineitä niin nykyisen toiminnan ohjaamisessa kuin uuden suunnittelussa. Evaluaatio ja sisäinen tarkastus antavat mahdollisuuden muodostaa käsityksen kehitysyhteistyön vaikutuksista, tuloksellisuudesta, tehokkuudesta ja kestävydestä.

Evaluaatiot voivat kohdistua yksittäisiin hankkeisiin tai ohjelmiin, eri apumuotoihin, kokonaisuun maaohjelmiin tai toimintaan tietyllä sektorilla. Evaluoinnissa lähdetään Suomen kehitysyhteistyön keskeisistä tavoitteista eli arvioidaan miten toiminta on vaikuttanut ympäristön ti-

laan, tasa-arvokehitykseen, ihmisoikeuksiin ja hyvään hallintoon ja onko sillä ollut köyhyyttä lieventäviä vaikutuksia. Kaikki evaluaatiot teetetään ulkopuolisilla, riippumattomilla asiantuntijoilla tai konsulttiyrityksillä. Vuonna 2003 on tarkoitus suorittaa 6-8 evaluaatiota.

Sisäisen tarkastuksen tarkoituksena on puolestaan tuottaa tietoa taloudenhoidon ja muun toiminnan taloudellisesta tarkoituksenmukaisuudesta ja laillisuudesta. Sen tehtävänä on arvioida hallintojärjestelmään, toimintaan ja tietojärjestelmiin liittyviä riskejä, jotka saattavat liittyä mm. taloudellisen ja operatiivisen tiedon luotettavuuteen, toiminnan taloudellisuuteen ja tehokkuuteen, varojen turvaamiseen sekä lakien, normien ja sopimusten noudattamiseen. Vuonna 2003 jatketaan systemaattista hankkeiden ja ohjelmien tarkastamista sekä pyritään tukemaan kehitysmaiden omaa toimintaa kehitysavun tarkastettavuuden kehittämisessä.

8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 37 000 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaltuuksia vuoden 2003 jälkeisille vuosille yhteensä 35 000 000 euroa.

Määrärahalla tuetaan pääasiassa suomalaisten kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyöhankkeita, joiden avulla pyritään edistämään yhteisön omaehtoisuuteen ja oma-aloitteisuuteen perustuvaa kansalaistoimintaa kestävien kehitysvaikutusten aikaansaamiseksi sekä luomaan ja vahvistamaan kansanvallan perusrakenteita. Samalla tarjotaan mahdollisuus omakohtaisen, kehitysmaita ja kehitysyhteistyötä koskevan tiedon ja kokemuksen saamiseen. Toiminta edistää myös kansalaiskeskustelua kehitysyhteistyöstä.

Myönnettäessä määrärahaa suomalaisten kansalaisjärjestöjen hanketukeen omarahoitusosuu- den tulee olla vähintään 20% hankkeen kokonaiskustannuksista, josta korkeintaan puolet voi olla erikseen hyväksyttävällä tavalla laskettua vapaaehtoistyötä. Vammaishankkeissa, tiedotushankkeissa sekä järjestöjen yhteenliittymien toteuttamissa hankkeissa omarahoitusosuus voi olla vähäisempi.

Määrärahaa käytetään myös Kehitysyhteistyön Palvelukeskuksen (KePa) tukemiseen. Kehityshankkeiden ja tiedotustoiminnan ohella KePa:n toiminta keskittyy suomalaisten ja kehitysmaiden omien kansalaisjärjestöjen yhteistyön kehittämiseen sekä yleensä kansalaisjärjestöjen neuvonta- ja palvelutoimintaan. Lisäksi määrärahaa voidaan käyttää puolueiden sekä kansalaisjärjestöjen yhteenliittymien, kuten säätiöiden, toimintaan, jonka tarkoituksena on kehitysmaiden kansalaistoiminnan tukeminen.

Avustuksia myönnetään vuosittain myös kansalaisjärjestöjen kotimaassa harjoittamaan tiedotustoimintaan.

9. Korkotuki

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 16 000 000 euroa. Lisäksi ehdotetaan, että uusia korkotukiluottoja saa vuonna 2003 myöntää niin, että korkotuki on enintään 28 000 000 euroa.

Kehitysyhteistyön yleisten tavoitteiden mukaisesti korkotukiluotoilla tuetaan kehitysmaiden pyrkimyksiä taloudelliseen kasvuun ja sosiaaliseen kehitykseen. Edellytys korkotukiluottojen myöntämiselle on hankkeiden myönteiset kehitysvaikutukset. Suomen kehitysyhteistyötä koskevien periaatepäätösten ja linjausten mukaisesti korkotukihankkeet rajataan pääosin ympäristöteknologian siirtoon sekä sosiaali- ja terveyssektorille. Tämän lisäksi korkotukihankkeiden valinnassa otetaan huomioon OECD:n vientiluottoja ja korkotukiluottoja koskeva ns. konsensussopimus, jonka tavoitteena on rajoittaa rahoitusehdoilla tapahtuvaa epätervettä kilpailua ja kehitysyhteistyövarojen käyttöä tähän tarkoitukseen.

Korkotukilain (1114/2000) perusteella toimintaa kehitetään edelleen ja laajennetaan. Korkotukihankkeiden kohdemaiden valikoimaa monipuolistetaan.

Määrärahaa käytetään korkotuen maksamiseen ja sen lisäksi myös jo myönnettyjen luottojen käytön seurantaan ja valvontaan sekä uusien hanke-ehdotusten arviointiin. Määrärahaa voidaan käyttää myös erityisissä tapauksissa luottoon liittyvän takuumaksun tukemiseen. Jotta kehitysyhteistyön linjauksia sektorikohdentamisen osalta voidaan tehokkaasti toteuttaa, määrärahaa

käytetään myös hanke-, sektori- ja maatason suunnitteluun ja valmisteluun.

2003 talousarvio	367 712 000
2002 talousarvio	366 739 000
2001 tilinpäätös	338 394 108

67. Taloudellinen, teollinen ja teknologinen yhteistyö kehitysmaiden kanssa (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 2 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää taloudelliseen, teolliseen ja teknologiseen yhteistyöhön kehitysmaiden kanssa. Vuonna 2003 saa tehdä TTT-yhteistyötä koskevia sopimuksia enintään 2 600 000 euron arvosta.

Selvitysosa: Määrärahan lisäys perustuu siihen että uuden valtionavustuslain (688/2001) myötä myöntökriteerit täyttävien hakemusten määrä on kasvanut.

2003 talousarvio	2 200 000
2002 talousarvio	2 000 000
2001 tilinpäätös	1 004 981

50. Lähialueyhteistyö

Selvitysosa: Suomen lähialueyhteistyötä toteutetaan hallituksen lähialueministerivaliokunnan vuonna 2000 hyväksymän lähialuestrategian pohjalta. Suomen lähialueyhteistyön keskeinen tavoite on poliittisen ja taloudellisen muutosprosessin tukeminen lähialueilla. Pyrkimyksenä on edistää vakautta, hyvinvointia, tasa-arvoa ja yhteiskuntarauhaa. Suomeen haitallisesti kohdistuvia ilmiöitä, kuten ympäristö- ja ydinturvariskejä sekä järjestäytyneen rikollisuuden ja tartuntatautien leviämistä, pyritään lievittämään ja ehkäisemään. Yhteistyöllä pyritään myös edistämään kauppaa ja talouselämän etuja.

Lähialueyhteistyön pääkohdealueet ovat Euroopan unionin poliittisen linjauksen määrittelemällä pohjoisen ulottuvuuden alueella, erityisesti Luoteis-Venäjällä, Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Rahoitusta kohdennettaessa otetaan huomioon EU:n pohjoisen ulottuvuuden tavoitteet, Suomen kansalliset edut sekä kohdealueiden kokonaisvaltaiset tarpeet. Tavoitteena ovat laajemmat, monivuotiset ja tarvittaessa monisektoriset ohjelmat. Hankekohtaisesti tärkeistä poliittisista ja taloudellisista syistä voidaan rahoitusta ohjata myös muille KIE- ja IVY-maille sekä muillekin Venäjän alueille.

Suomen kahdenvälisen yhteistyön painopisteet Baltian maissa ovat EU-integraation edistäminen, ympäristön suojelun ja ydinturvallisuuden sekä yleisen turvallisuuden edistäminen. Suomen taloudellinen tuki Venäjälle keskitetään demokratian vakiinnuttamiseen ja oikeusvaltion kehittämiseen, hallinnon ja lainsäädännön uudistamiseen sekä talousuudistuksen tukemiseen, ympäristö- ja ydinturvariskien vähentämiseen sekä turvallisuuden edistämiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään sosiaali- ja terveyssektorilla tartuntatautien leviämisen ehkäisemiseen. Kansalaisjärjestötoimintaa tuetaan demokratiaa ja tasa-arvoa vakiinnuttavana instrumenttina.

Monenkeskisessä yhteistyössä hyödynnetään kansainvälisten rahoituslaitosten ja järjestöjen sekä EU:n rahoitusohjelmien ja pohjoismaisten instituutioiden rahoitusmahdollisuuksia. Pääpaino on osallistumisessa yhteisrahoitushankkeisiin kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa ympäristö-, ydinturva-, sosiaali- ja terveys- sekä energiasektoreilla ja hallinnon kehittämisessä. Yhteisrahoitushankkeiden lisäksi lähialueyhteistyön rahoitusta suunnataan teknisen avun rahoitukseen ja asiantuntijatoimintaan kansainvälisissä rahoituslaitoksissa. Suomen tavoitteena on ohjata monenkeskiseen yhteistyöhön noin puolet lähialuevaroista.

Suomi osallistuu EU-jäsenmaksuosuudestaan EU:n sääntömääräisestä budjetista rahoitettavi-

en Phare-, Sapard-, Ispa- ja Tacis-ohjelmien rahoitukseen; vuonna 2003 arvioidaan Suomen EU-jäsenmaksusuudesta noin 42 milj. euron kohdistuvan näiden ohjelmien rahoitukseen Suomen lähialueilla. Raja-alueyhteistyöhön sekä Tacis- ja Interreg-ohjelmien yhteensovittamiseen ja yhteisrahoitukseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Suomalaisen osallistumista EU-rahoitteisiin hankkeisiin ohjelmien kohdemaissa edistetään ja rohkaistaan.

Suomenlahden tilan parantamiseksi osallistutaan Pietarin lounaisen jätevedenpuhdistamon loppuunsaattamiseen. Luoteis-Venäjän ympäristö- ja ydinjäteinvestointien rahoittamiseksi Suomi osallistuu pohjoisen ulottuvuuden ympäristökumppanuusrahastoon, jossa yhdistetään EU:n, kansainvälisten rahoituslaitosten ja yksittäisten avunantajien voimavarat.

Lähialueyhteistyötä pidetään siirtymäajan toimintana, joka päättyy aikanaan. Nykymuotoinen yhteistyö Baltian maiden kanssa jatkuu vähitellen supistuen, kunnes maat liittyvät EU:n jäseniksi. Tämän jälkeen yhteistyömuodot harkitaan uudelleen tarpeen mukaan. Venäjän osalta Suomen tulee varautua jatkamaan yhteistyön taloudellista tukemista vielä useiden vuosien ajan.

Suomi on vuoden 2002 loppuun mennessä sitoutunut toimintaohjelmansa puitteissa Keski- ja Itä-Euroopan, Venäjän ja muiden IVY-maiden taloudellisen ja poliittisen muutosprosessin edistämiseen yhteensä noin 1 060 milj. eurolla, josta valtion talousarvion kautta kanavoidun lahja-avun osuus on noin 597 milj. euroa.

Keski- ja Itä-Euroopan, Venäjän ja muiden IVY-maiden avustamiseen tarkoitetut voimavarat vuosina 1990—2002 (milj. euroa):

	1990— 1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Yht.
Lahja-apu								
Pääluokat yhteensä	239,1	35,2	34,4	34,8	35,1	35,3	39,2	453,1
Suomen osuus EBRD:n osakepääomasta	37,6		3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	55,1
Baltian investointiohjelma	12,1	1,7	1,5					15,3
FINNFUNDin osakepääoman korottaminen	5,0							5,0
Puolan velan anteeksianto	68,1							68,1
Lahja-apu yhteensä	361,9	36,9	39,4	38,3	38,6	38,8	42,7	596,6
Luotot								
Rakennesopeutusluotot	115,7							115,7
G-24 maksutaseluotot	45,6							45,6
FINNFUND-luotot	24,1	2,5	3,0	1,9	3,7	1,6	2,5	39,3
Luotot yhteensä	185,4	2,5	3,0	1,9	3,7	1,6	2,5	200,6
Takuut								
Takuut humanitaarisen avun toimituksiin	41,4							41,4
EBRD:n takuupääoma	95,7		96,9					192,6
Baltian investointiohjelman takuuosuus	11,2							11,2
Takuut Baltian energia-sektorille	16,8							16,8
Takuut yhteensä	165,1		96,9					262,0
Yhteensä	712,4	39,4	139,3	40,2	42,3	40,4	45,2	1 059,2

Pääluokittain lahja-apu jakautuu seuraavasti (milj. euroa):

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
--	------	------	------	------	------	------	------	------

Pääluokka 24	13,5	26,7	31,4	29,7	30,4	31,2	35,3	30,3
Pääluokka 25	0,1	0,1		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Pääluokka 26	0,3	0,3						
Pääluokka 27				0,5	0,5	0,5	0,5	0,1
Pääluokka 28	2,9	1,2	1,1	1,1	1,1	0,6	0,6	1,2
Pääluokka 29	1,6	1,1	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
Pääluokka 30	3,4	1,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Pääluokka 31	2,5	1,7	1,5	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1
Pääluokka 32	1,6			0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Pääluokka 33	1,4			0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Pääluokka 34	0,7	0,7	0,4	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6
Pääluokka 35	10,1	3,4	3,9	3,5	3,3	3,3	3,1	3,1
Yhteensä	38,1	36,9	39,4	38,3	38,6	38,8	42,7	37,9

Vuodesta 1997 lähialueyhteistyömäärärahat on pääosin keskitetty ulkoasiainministeriön pääluokkaan. Sektoriministeriöiden vastuulla ovat normaalit kansainväliseen yhteistyöhön käytettävät hallintomenot, virkamiesvaihto, korkeakoulujen välinen yhteistyö sekä pienimuotoiset seminaari- ja koulutushankkeet.

Vuonna 2003 ehdotetaan momentille 24.50.66 Lähialueyhteistyö 15 milj. euron sopimuksen- tekovaltuuksia.

66. Lähialueyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 30 274 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kahdenvälisten ja monenkeskisten hankkeiden suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin rahoittamiseen Venäjän federaatiossa ja Baltian maissa sekä kotimaisten ja kansainvälisten rahoituslaitosten ja järjestöjen yhteydessä toimivien Keski- ja Itä-Euroopan maiden kehitystä tukevien investointi-, teknisen avun ja muiden rahastojen tukemiseen sekä näiden rahastojen toteuttamien hankkeiden rahoittamiseen. Määrärahaa saa käyttää lähialuestrategian mukaisesti ja EU:n pohjoisen ulottuvuuden kannalta tärkeisiin hankkeisiin sekä Suomelle ulko- ja kauppapoliittisesti tärkeisiin monenkeskisiin ja kahdenvälisiin hankkeisiin myös muissa KIE- ja IVY-maissa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisissä järjestöissä ja rahoituslaitoksissa sekä kohde- maissa toimivien asiantuntijoiden rahoittamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös edellä mainittuun toimintaan liittyvien valtion kulutusmenojen maksamiseen sekä muille valtion virastoille maksettavien lähialuehankkeista aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös enintään kuutta henkilötyövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamiseen määräaikaiseen työsopimussuhteeseen lähialueyhteistyön koordinointiin, hankevalmisteluun, yhteisrahoitukseen, arviointiin ja hallintoon sekä sen kehittämiseen liittyviin asiantuntijatehtäviin.

Vuoden 2003 aikana saa tehdä Keski- ja Itä-Euroopan, Venäjän ja muiden IVY-maiden avustamista koskevia sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2003 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 15 000 000 euron arvosta.

Selvitysosa:

Valtuuksien perusteella tehdyistä ja tehtävistä myöntöpäätöksistä arvioidaan aiheutuvan menoja seuraavasti (milj. euroa):

	2003	2004	2005	2006-
Vuonna 1996 myönnetyt valtuudet	3,5	3,5	3,5	
Vuonna 2000 myönnetyt valtuudet	7,7			
Vuonna 2001 myönnetyt valtuudet	7,1	4,5	2,5	
Vuonna 2002 myönnetyt valtuudet	7,5	7,5	6,0	
Vuonna 2003 myönnetyt valtuudet		5,0	5,0	5,0
Yhteensä	25,8	20,5	17,0	5,0

Määrärahaista 1,1 milj. euroa on tarkoitus käyttää kansalaisjärjestöjen yhteishankkeiden tukemiseen lähialueilla.

Suomen rajoitettujen resurssien takia on tarkoituksenmukaista pyrkiä yhteisrahoitushankkeisiin kansainvälisten rahoituslaitosten ja järjestöjen kanssa, jotka suunnittelevat maissa useampivuotisia luotto- ja kehityshankkeita. Noin puolet määrärahasta arvioidaan käytettävän osallistumiseen kansainvälisten rahoituslaitosten hankkeisiin ja muuhun monenkeskiseen yhteistyöhön. Sopimuksentekovoitavuudesta on tarkoitus käyttää pääosa suomalaisen teknologian käytön edistämiseen pohjoisen ulottuvuuden alueen ympäristöinvestoinneissa, ydinturva-, energia- sekä muissa infrastruktuurihankkeissa.

Venäjä

Kahdenvälisessä toiminnassa prioriteettisektoreina tulevat olemaan ympäristö, ydinturva, sosiaali- ja terveyssektori, metsä- ja liikennesektorit, maaseudun ja elintarvikehuollon kehittäminen sekä turvallisuuden edistäminen ja kansalaisyhteiskunnan kehittämisen tukeminen.

Baltia

Suomen kahdenvälinen apu koordinoidaan EU:n rahoitusohjelmien, kansainvälisten rahoituslaitosten ja järjestöjen kanssa ja suunnataan tukemaan Baltian maiden valmistautumista EU:n jäsenyyteen. Hankkeiden rahoitusta eri aloilla jatketaan asteittain supistaen.

2003 talousarvio	30 274 000
2002 talousarvio	35 320 000
2001 tilinpäätös	31 198 860

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

Selvitysosa: Kansainvälisen yhteisön kykyä puuttua kansainvälisiin konflikteihin ja kriisitilanteisiin vahvistetaan edelleen YK:n, EU:n, ETYJ:n ja NATO:n piirissä. Kriisinhallinnan tarve on yhä kasvusuunnassa, ja mm. kansainvälinen terrorismi on kasvattanut tarvetta puuttua kriisialueiden tilanteeseen. Kriisinhallintatoimintaa toteutetaan paitsi em. järjestön johtamina, myös ns. osallistuvien maiden koalitioiden toteuttamina.

Suomen on varauduttava osallistumaan niin siviilikriisinhallintatoimintaan kuin rauhanturva-toimintaan riittävällä panostuksella. Tämä aiheuttaa kasvupaineita Suomen maksu- ja rahoitusosuuksille ja kriisinhallintatoiminnan menoille erityisesti siviilikriisinhallinnan osalta. YK-, ETYJ- ja NATO/EAPC-tehtävien sekä maaryhmien toteuttamien tehtävien lisäksi Suomi varautuu osallistumaan ensimmäiseen EU:n käynnistämään poliisitehtävään Bosniassa v. 2003, sekä mahdolliseen ensimmäiseen EU:n rauhanturvaamisoperaatioon. Nämä aiheuttavat paitsi Suomen kansallisesta osallistumisesta aiheutuvan rahoitustarpeen, myös tarpeen osallistua tehtävien yhteisiin kustannuksiin. Suomen kriisinhallintatoiminnan painopiste on yhä Balkanilla. Sen lisäksi Suomi joutuu jatkossa panostamaan konfliktinestoon ja kriisinhallintaan erityisesti Afganistanissa sekä Kaukasian ja Keski-Aasian alueella, ja todennäköisesti myös Lähi-idässä ja Afrikassa.

01. Euroopan parlamentin jäsenten palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 960 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan parlamenttiin valittujen Suomen edustajien palkkausmenojen maksamiseen.

2003 talousarvio	960 000
2002 talousarvio	960 000
2001 tilinpäätös	945 622

21. Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 725 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtio- ja ministerivierailuista sekä kansainvälisiin kokouksiin, konferensseihin ja seminaareihin osallistumisesta ja niiden järjestämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen Suomessa ja ulkomailla. Määrärahaa saa käyttää myös tilapäisen työvoiman palkkioiden ja työnantajamaksujen maksamiseen.

Selvitysosa:

2003 talousarvio	6 725 000
2002 talousarvio	6 725 000
2001 tilinpäätös	5 254 327

22. Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 50 648 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rauhanturvaamislaissa (514/1984) tarkoitetun rauhanturvaamishenkilöstön palkkaus-, päiväraha-, muonanparannusraha- ja koulutusmenojen sekä rauhanturvaamishenkilöstölle palvelusajaksi otetun henkilövakuutuksen kustannusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisen rauhanturvaamisyhteistyön puitteissa annettavaan koulutukseen ja sen materiaalikuluihin. Lisäksi määrärahaa saa käyttää sellaisten kansainvälisten rauhanturvaamisoperaatioiden taloudelliseen tukemiseen, joihin Suomi ei lähetä henkilöstöä tai muutoin osallistu. Näiden menojen aiheuttama määrärahatarve on budjetoitu momentin käyttösuunnitelman kohtaan 9. Nettobudjetoinnissa otetaan tulona huomioon YK:n suorittamat palkkausmenokorvaukset.

Siinä tapauksessa, että Suomelle esitetään pyyntö uuden rauhanturvajoukon lähettämisestä kansainvälisiin rauhanturvaamistehtäviin, ja Suomi päättää rauhanturvajoukon asettamisesta, tai että Suomi päättää jatkaa osallistumistaan jo käynnissä olevan operaation seuraavaan vaiheeseen, saa näihin menoihin käyttää tälle momentille myönnettyjä määrärahoja.

Käyttösuunnitelma:	€
1. YKSO:n menot (UNFICYP-operaatio)	218 000
2. Etiopia-Eritrean osaston menot (UNMEE-operaatio)	142 000
3. SOBH:n menot (SFOR-operaatio)	6 258 000
4. Suomen Kosovon pataljoonan menot (KFOR-operaatio)	36 730 000
5. Yhteiset menot	1 813 000
8. SOAF:n menot (IFOR-operaatio)	3 588 000
9. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin rauhanturvaoperaatioihin sekä muihin rauhanturvamenoihin	1 899 000
Yhteensä	50 648 000

Selvitysosa: Määräraha on mitoitettu Suomen rauhanturvajoukkojen vahvuuksien ja tehtävävaatimusten mukaisesti ottaen huomioon ne rauhanturvaamisoperaatiot, joihin Suomi todennäköisesti tulee osallistumaan vuonna 2003. Operaatioissa on arvioitu olevan noin 950—

1000 sotalasta.

Menojen ja tulojen erittely: €

Bruttomenot	50 714 000
Bruttotulot	
— YK:n maksamat palkkausmenokorvaukset	66 000
Nettomenot	50 648 000

2003 talousarvio	50 648 000
2002 talousarvio	50 748 000
2002 lisätalousarvio	-1 800 000
2001 tilinpäätös	52 342 863

23. Erityisasiantuntijoista aiheutuvat menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 531 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaille lähetettyjen määräaikaisten työsopimus- ja virkasuhteisten eri ministeriöiden toimialoille kuuluvia asioita hoitavien erityisasiantuntijoiden ja heidän käyttöönsä asetettujen apulaisten menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon lisäyksenä 120 000 euroa yhden huoltovarmuusalan erityisasiantuntijan palkkaus- ja muiden menojen maksamiseen, 141 000 euroa yhden henkilön palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentilta 25.01.21, palkkaryhmämuutoksesta aiheutuvien menojen siirtona 7 800 euroa momentilta 25.40.21, 6 000 euroa momentilta 26.75.21, 9 000 euroa momentilta 28.40.21 ja 13 000 euroa momentilta 32.10.21 sekä vähennyksenä 100 000 euroa yhden henkilön palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentille 28.40.21.

2003 talousarvio	6 531 000
2002 talousarvio	6 325 000
2001 tilinpäätös	5 961 146

25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 205 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kriisinhallintatoimintaan ulkomailla osallistuvasta suomalaisesta siviilihenkilöstöstä aiheutuvien erityismenojen sekä Suomen siviilikriisinhallintatoiminnasta aiheutuvien muiden menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää myös siviilikriisinhallinnan projekteihin ja koulutukseen Suomessa, vaalitarkkailijoiden aiheuttamien menojen maksamiseen, siviilikriisinhallintatoimintaa harjoittavien järjestöjen toiminnan tukemiseen sekä siviilikriisinhallinnan tehtävissä toimivalle henkilöstölle otetun henkilövakuutuksen kustannusten maksamiseen.

Selvitysosa: Määrärahan kasvu aiheutuu EU:n, ETYJ:n sekä muiden kansainvälisten yhteisöjen ja järjestöjen siviilikriisinhallintaoperaatioiden määrän lisääntymisestä. Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon vähennyksenä 92 000 euroa yhden henkilön palkkausmenojen siirtona momentille 26.01.21. Järjestöiltä saatavat tulot on budjetoitu momentille 12.24.99.

2003 talousarvio	10 205 000
2002 talousarvio	7 482 000
2001 tilinpäätös	5 719 825

26. Tutkimus- ja kehittämistoiminta (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 116 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Kemiallisen aseiden kieltosopimuksen valvontalaitokselle kemiallisen

aseen kieltosopimuksen mukaisena kansallisena viranomaisena toimimisesta aiheutuvien kulu-
tusmenojen maksamiseen, valvontaseismologian projektin kuluksien sekä muille valtion
virastoille maksettavien tutkimus- ja kehittämistoiminnasta aiheutuvien kuluksien mak-
samiseen. Määrärahaa saa käyttää myös sellaisen tutkimustoiminnan menojen, mukaan lukien
tutkimusapurahojen, maksamiseen, joka päämääriltään palvelee Suomen harjoittamaa aseiden-
riisuntapolitiikkaa ja ihmisoikeuskysymyksiä sekä ulko- ja turvallisuuspolitiikan muuta toimi-
kenttää sektoritutkimusmäärärahojen puitteissa ja joka suoritetaan ulkoasiainministeriön välit-
tömissä valvonnassa.

2003 talousarvio	2 116 000
2002 talousarvio	2 103 000
2001 tilinpäätös	2 102 349

50. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 353 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen käyttösuunnitelmassa mainituille yh-
teisöille. Kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotukseen varatusta määrarahasta osoitetaan Eu-
rooppalainen Suomi ry:lle 219 000 euroa ja Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus ry:lle 51 000 eu-
roa.

Käyttösuunnitelma: €

Kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedo- tus	505 000
Suomen YK-liitto ry	210 000
Suomen Pakolaisapu ry	202 000
Suomen toimikunta Euroopan turval- lisuuden edistämiseksi	109 000
Suomen YK:n lastenapu UNICEF ry	84 000
YK:n Naisten Kehitysrahasto, Suo- men Yhdistys ry	50 000
Euroopan turvallisuus- ja yhteistyö- konferenssin toimintaa tukevat järjes- töt sekä ihmisoikeusjärjestöt	42 000
SPR:n kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja Geneven sopimusten tun- netuksi tekeminen Suomessa	54 000
Saamelaisneuvosto	47 000
Muut kansainvälistä toimintaa harjoit- tavat yhteisöt	50 000
Yhteensä	1 353 000

2003 talousarvio	1 353 000
2002 talousarvio	1 306 000
2001 tilinpäätös	1 192 312

51. Häädänalaisten avustaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 39 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää konsulipalvelulain mukaan häädänalaisessa asemassa olevien henkilöi-
den kotiuttamisesta ja avustamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen, tileistä poistoihin sekä
avustuksien maksamiseen ulkomailla.

2003 talousarvio	39 000
2002 talousarvio	39 000
2001 tilinpäätös	13 969

66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 73 503 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainministeriön toimialaan liittyvien järjestöjen jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten rahoitusavustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille vuoden 2002 talousarviossa myönnetyn valtuuden käytöstä Suomen osallistumisesta maailmanlaajuiseen ympäristörahoituksen kolmanteen lisärahoitukseen arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 7 538 000 euroa vuonna 2003.

Määräraha on tarkoitus käyttää seuraavasti: €

Maksuosuus Pohjoismaiden ministerineuvoston talousarvioon	20 263 000
Maksuosuus YK:n talousarvioon	7 651 000
Maksuosuus YK:n ympäristörahoitustolle (UNEP)	2 859 000
Maksuosuus otsonirahastolle	1 110 000
Maksuosuus YK:n rauhanturvajoukoille	17 660 000
Maksuosuus YK:n asuinyhdyskuntarahastolle (UNCHS)	420 000
Kemiallisen aseiden kieltojärjestön jäsenmaksu (OPCW)	320 000
Maksuosuudet muille YK:n alaisille järjestöille ja rahastoille	2 432 000
Euroopan Neuvoston jäsenmaksut	2 556 000
OECD:n jäsenmaksu	1 677 000
WTO:n jäsenmaksu	683 000
Maksuosuudet ETYJ:n talousarvioihin	5 071 000
Maksuosuus maailmanlaajuiselle ympäristörahoitustolle (GEF)	7 538 000
Ydinkoekielto-sopimus; Suomen maksuosuus valmistelukomitean kustannuksista	480 000
Muut jäsenmaksut	2 963 000
Yhteensä	73 503 000

2003 talousarvio	73 503 000
2002 talousarvio	69 509 000
2001 tilinpäätös	60 779 561

67. Kansainvälisen ilmastopöytäkirjan alaisen yhteistyön menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 841 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisen ilmastopöytäkirjan alaiseen yhteistyöhön kehitysmaiden kanssa. Vuoden 2003 aikana saa tehdä yhteistyötä koskevia sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2003 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 2 523 000 euron arvosta.

2003 talousarvio	841 000
2002 talousarvio	841 000
2001 tilinpäätös	840 939

95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 17 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainministeriön vahvistamien tilikurssien ja pankkien virallisten päiväkurssien välisten laskennallisten kurssierojen kattamiseen.

2003 talousarvio	17 000
2002 talousarvio	17 000
2001 tilinpäätös	176 917

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Tulot kertyvät kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen ja maksuosuuk-sien sekä kehitysavun palautuksista sekä muista tuloista, joita ei ole nettoutettu hallinnonalan menomomenteille.

2003 talousarvio	1 000 000
2002 talousarvio	1 598 000
2001 tilinpäätös	603 701